

Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18859>

Özet

Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği, çocukların empati yeteneklerini çok boyutlu olarak ölçmek amacıyla yabancı dilden Türkçeye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle bilişsel, duygusal ve bedensel/davranışsal empati bileşenlerini ayrı ayrı olarak çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerini derinlemesine analiz etmeyi hedefler. Türk kültürüne özgü geçerlilik ve güvenilirlik analizleri, ölçeğin sağlam bir psikometrik yapıya sahip olduğunu ve araştırmalarda kullanılabileceğini göstermiştir.

Bu araç, toplam 30 maddeden oluşmakta olup, hem üç alt boyutlu hem de altı alt boyutlu yapıların faktör analiziyle desteklendiği tespit edilmiştir. Ölçek, çocuk ve ergen popülasyonlarında empati düzeylerinin güvenilir bir şekilde değerlendirilmesi için önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Empati, Bilişsel Empati, Duygusal Empati, Bedensel Empati, Çocuk, Ölçek Uyarlama, Cronbach Alfa, Psikometri, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Halime Şenay Güzel, Elif Sena Sevi-Tok, Esin Güney.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, orijinal yapılarının korunarak Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği'nin Türkçe formunun güvenilirlik ve geçerlilik çalışmalarını gerçekleştirmektir. Bu çalışma, Türk çocuk popülasyonunda empati becerilerinin ölçülmesine yönelik geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı amaçlamıştır.

Araştırmacılar, ölçeğin psikometrik özelliklerini Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ve iç tutarlılık analizleri gibi modern yöntemlerle inceleyerek, ölçeğin Türkiye'deki psikoloji ve eğitim alanındaki çalışmalara entegrasyonunu sağlamayı hedeflemiştir.

Yapı

Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği, empati kavramını üç ana bileşen üzerinden ele almaktadır. Bu üç faktörlü yapı, bireylerin bakışlarındaki durumları anlama, duygularını hissetme ve bu durumlara bedensel veya davranışsal olarak tepki verme kapasitelerini ayırmaktadır.

Bilişsel Empati: Bakışlarını düşünmelerini ve duygusal durumlarını açıkça ifade edilmese bile zihinsel olarak anlama yeteneğini ifade eder (zihin okuma).

Duygusal Empati: Bakışlarını ya da duygusal deneyimleri bizzat hissedebilme, duygusal rezonans kurabilme yeteneğini kapsar.

Bedensel/Davranışsal Empati: Bakışlarını duygusal durumlarına karşı verilen bedensel tepkileri veya davranışsal yansımaları (örneğin, birinin gülmesine karşılık gülme) ölçer.

Ölçek, toplamda 30 madde ile bu karmaşık empati yapısını hem üç temel alt boyutta hem de daha detaylı alt boyutta ölçümlemek üzere tasarlanmıştır. Bu çok faktörlü yaklaşımla, empati gelişimindeki farklılıklar yakalamaya olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin hem üç alt boyutlu temel yapısını hem de daha detaylı alt boyutlu modelinin veri ile iyi bir uyum sergilediğini göstermiştir.

Bu bulgular, ölçeğin teorik olarak öngörülen bilişsel, duygusal ve bedensel empati bileşenlerini Türk kültürü bağlamında başarıyla bir şekilde ayırt ettiğini ve ölçtüğünü kanıtlamaktadır. Yapısal geçerliliğinin yüksek olması, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı psikolojik yapıyı gerçekten ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Güvenilirlik

Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği'nin güvenilirlik analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar verdiğini ortaya koymuştur. İç tutarlılık güvenilirliği, ölçeğin genel toplam puanı için hesaplanmış ve Cronbach alfa katsayısı **0.84** olarak bulunmuştur. Bu değer, psikometrik açıdan yüksek bir iç tutarlılığı işaret etmektedir.

Ek olarak, güvenilirlik incelemesinde eğerler yarılar yöntemi de kullanılmıştır. Bu yöntem sonucunda elde edilen iki yarım form arasındaki korelasyon katsayısı **0.74** olarak hesaplanmıştır. Hem yüksek Cronbach alfa değeri hem de tutarlı yarım korelasyonu, ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, orijinal modelin Türkçeye aktarılma sürecinde incelenmiştir. Yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), ölçeğin iki farklı yapısal model için uygunluğunu test etmiştir:

Üç Faktörlü Yapı: Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati olmak üzere üç ana alt boyutu içeren model.

Alt Faktörlü Yapı: Üç ana faktörün daha alt düzeydeki bileşenlere ayrıldığı detaylı model.

DFA sonuçları, hem üç faktörlü yapıların hem de alt faktörlü yapıların veri setine iyi uyum sağladığını göstermektedir. Bu durum, araştırmacılara çalınman amaçna ve derinliğine bağlı olarak ölçeği farklı yapısal düzeylerde puanlama esnekliğini sunmaktadır. Ölçek toplam 30 maddeden oluşmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarılama

Format: 30 madde, çok boyutlu (üç veya alt faktörlü) yapı.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Yaş Grubu: Belirtilmemiş, ancak "Çocuklar için" ifadesi ilköğretim ve ortaokul yaş gruplarını içermektedir.

Popülasyon Detayları: Türkiye'de öğrenim gören çocuk örneklemini üzerinde geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama yöntemi. Yanlılar 3'lü Likert tipi derecelendirme (0 ve 2 puan aralığında) ile toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Gelişimi, Sosyal Beceriler, Adaptasyon, Psikolojik Test, Likert Ölçeği, Cronbach Alfa, Çok Boyutlu Empati.

Yazarlar, Ücret ve Test Yolu

Sorumlu Yazar: Halime Şenay Güzel

İletişim: senaysenyuva35@gmail.com

Yayın Yılı: 2019

Ölçeğin akademik kullanım için gerekli izinlerin sorumlu yazar ile iletişime geçilerek alınması tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Güzel, H. ?, Sevi-Tok, E. S. ve Güney, E. (2019). Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği Türkçe Formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 20(Ek 1), 55-64.

Makalenin yayınlandığı dergiye ait bağlantı: anadolupsikiyatri.net

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: cocuklar-icin-bilissel-duygusal-ve-bedensel-empati-olcegi-toad.pdf

Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği Maddeleri

Ölçek 30 madde üç faktörlü ve altı faktörlü yapılardan oluşmaktadır.

Bilişsel Empati (1m): Arkadaşlarım nedenini söylemeseler bile neden ne'eli olduklarımı bilirim.

Duygusal Empati (2m): Eğer arkadaşımınla dalga geçildiğini görürsem, rahatsız olurum.

Davranışsal Empati (3m): Başkalarının güldüğünü görmek beni de güldürür.